

نخبه باید احساس کند که میتواند رشد کند. خیلی از جوانهای ما به نقاط خوب و مراتب خوب علمی دست یافته‌اند، اما قانع نیستند، مایلند تحقیق کنند، مایلند رشد کنند، مایلند دانش بیشتری پیدا کنند. تعداد زیادی از نخبه‌هایی که از کشور خارج میشوند دنبال این مقصودند. این را نباید حمل کرد بر اینکه با کشور قهر کرده‌اند؛ نه، چون فرضشان این است که در فلان کشور دیگر بیشتر میتوانند تحقیق کنند، بیشتر میتوانند علم‌آموزی کنند. ما [باید] وسایل تحقیق را اینجا برایش فراهم کنیم. ۱۴۰۳/۷/۱۱

▼ حرف روز

آتش‌بس سربوئی برای شکست

اخبار چند روز اخیر جنگ غزه عمدتاً درباره آتش‌بس احتمالی بوده است. با توجه به نشانه‌ها و اطلاعات موجود، احتمالاً به زودی شاهد اعلام توافق آتش‌بس خواهیم بود. این آتش‌بس، نه تنها پیامدهای سیاسی و اجتماعی برای رژیم منحوس صهیونی و فلسطین خواهد داشت، بلکه می‌تواند به منزله یک نقطه عطف در تاریخ منطقه ثبت شود.

پیشینه طرح آتش‌بس به تاریخ ۲۷ می سال گذشته بر می‌گردد که «جو بایدن» آن را پیشنهاد داده بود و حماس هم موافقت خود را با آن اعلام کرده بود اما نتایج این پیشنهاد را رد کرده بود؛ اما این بار به نظر می‌رسد که نتایج هم موافقت طرح آتش‌بس پیشنهادی است چرا که عدم موفقیت او در حذف حماس و آزادسازی اسرا از طریق زور و عملیات نظامی بعد از گذشت بیش از ۱۶ ماه از جنگ غزه مشهود شده است و چاره‌ای جز اعتراف به شکست تلخ و تاریخی خود ندارد.

عوامل مختلفی هم کاتالیزور این تغییر موضع نتایج است؛ از جمله فشارهای بین‌المللی به ویژه از سوی دونالد ترامپ کاملاً عیان است. ترامپ با پیروی از الگوی سیاست خارجی موسوم به اول آمریکا، سعی دارد تا هزینه‌های کنش‌گری بین‌المللی آمریکا و متحدینش را کاهش دهد. ترامپ معتقد است که ادامه جنگ غزه عایدی برای آمریکا ندارد و صرفاً باعث می‌شود تا ایالات متحده مجبور به کمک رسانی غیر قابل اجتناب و مداوم به تل‌آویو باشد. از سوی دیگر اکثریت جامعه رژیم صهیونیستی، به ویژه در دو ماه اخیر، خواهان توقف جنگ به دلیل تلفات مستمر ارتش هستند. این تغییر نگرش، فشار مضاعفی بر نتایج ایجاد کرده و او را به باز بینی مواضعش وادار کرده است.

دلایلی که ادامه جنگ بدون آزادی گروگان‌ها و تحقق اهداف، نتایج و کابینه‌اش را در موقعیت بسیار بدی قرار داده است. مضاف بر آن فشار سیاسی بین‌المللی و جامعه جهانی مبنی بر محکومیت جنگ غزه و لزوم توقف این جنگ باعث شده است که نتایج چاره‌ای جز پذیرش طرح آتش‌بس نداشته باشد. همچنین با ضعیف شدن موقعیت «بن‌گوریر» و «بتسالل اسموتریچ»، دو چهره کلیدی راست‌گرای کابینه، نتایج احساس امنیت بیشتری برای پذیرش توافق دارد. این تغییر در ساختار سیاسی کابینه می‌تواند به او این اطمینان را بدهد که در صورت توافق، کابینه‌اش دچار بحران نخواهد شد. با این حال مهمترین چالش پیش روی تأیید این توافق عدم اعتماد میان طرفین است. همچنین، با توجه به تاریخچه درگیری‌ها و تنش‌ها، ممکن است گروه‌های مختلف فلسطینی و صهیونی با این توافق مخالفت کنند و این مسئله می‌تواند به بحران‌های جدیدی منجر شود. [رامین نصیری]

▼ گزارش روز

الگوی پوشالی

آتش‌سوزی «لس‌آنجلس» آمریکا دست کم موجب کشته شدن دست کم ۱۱ آمریکایی شده و بیش از ۱۰۰ هزار خانه نیز در آتش سوخت. مقام‌های آمریکایی گفته‌اند که با فعالیت سگ‌های زنده‌یاب، شمار قربانیان آتش‌سوزی بیشتر هم خواهد شد. نظام حکمرانی در آمریکا چندین دهه است که سعی دارد خود را به مثابه الگوی محوری برای دیگر کشورها و ملت‌های جهان تعریف کند. در واقع، دولت آمریکا و جریان‌های تبلیغاتی متحد با آن چندین دهه است که با استفاده از اهرم‌های گوناگون سعی دارند این نکته که هر چه در آمریکا است، باید به مثابه نمونه‌های یک مدینه فاضله برای جهانیان تلقی شود را در ذهن میلیون‌ها انسان در گوشه گوشه جهان جا بیندازند.

با این حال، آتش‌سوزی جاری در لس‌آنجلس، بار دیگر نشان داد که تا چه حد این روایت سازی، غلط و دور از واقعیت است. اکنون جهان به عینه می‌بیند که آمریکا نه تنها توان مدیریت یک بحران نظیر آتش‌سوزی در لس‌آنجلس را ندارد بلکه از دیگر کشورها نظیر مکزیک برای کمک به آمریکا نیرو اعزم می‌شود. انتشار تصاویر مختلف از ناتوانی آتش‌نشانان آمریکایی در خاموش کردن شعله‌های آتش و استفاده آن‌ها از وسایل ابتدایی برای مقابله با توسعه آتش، نه تنها در آمریکا بلکه در جهان بازتاب‌های گسترده‌ای پیدا کرده است.

این در حالی است که همین دولت آمریکا و جریان‌های تبلیغاتی همسو با آن به اندک مسائل در دیگر بخش‌های جهان و به ویژه در کشورهایی که آن‌ها را به مثابه رقیب خود می‌پندارند، به نحوی ویژه می‌پردازند و ناکارآمدی ادعایی نظام‌های حکمرانی در دیگر مناطق دنیا را زیر سؤال می‌برند. البته که ناکارآمدی دولت آمریکا در مواجهه با بلایای طبیعی موضوع تازه‌ای نیست و «جو بایدن» همین چند ماه قبل بود که در مواجهه با طوفان مهیب در آمریکا به مردم بخش‌هایی از این کشور گفت که بهتر است خانه‌های خود را ترک کرده و فرار کنند. در واقع او عملاً گفت که آنها نباید امیدی به دریافت کمک از سوی دولت آمریکا داشته باشند و بهتر است جان خود را بردارند و محیط را ترک کنند!

آتش‌سوزی مهیب در لس‌آنجلس را باید در ادامه یک روند ادامه دار در سال‌های گذشته ارزیابی کرد که صرفاً یک برون‌داد را به ذهن متبادر می‌کند: «افول هژمونیک آمریکا در عرصه بین‌المللی قطعی است و گاه و بیگاه نشانه‌های مختلف آن نیز آشکار می‌شوند.» [محمد افضلی]

▼ خبر ویژه

پیام کشورهای حاشیه خلیج فارس به ترامپ!

روزنامه آمریکایی «نیویورک تایمز» گزارش داد کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس در موضعی که با دور نخست ریاست جمهوری ترامپ کاملاً متفاوت بوده، از وی خواسته‌اند که در دور جدید ریاست جمهوری خود موضع نرم‌تر نسبت به ایران و سختگیرانه‌تری در قبال رژیم صهیونی اتخاذ کند. نیویورک تایمز اضافه کرد: «به نظر می‌رسد که کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و ترامپ در چند موضوع اساسی مانند اسرائیل و ایران اختلاف نظر داشته باشند و تفاوت در سیاست‌های انرژی نیز می‌تواند منبعی برای تقابل به وجود آورد.»

در این مقاله آمده است: «اگر چه تنش بزرگ میان دولت ترامپ و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس بعید به نظر می‌رسد اما پس از تحولات هفت اکتبر، دولت جدید آمریکا با منطقه‌ای کاملاً متفاوت مواجه است و در حالی که ترامپ کابینه خود را مملو از مقامات ضد ایرانی و حامی اسرائیلی کرده است، سران کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس آشکارا خواستار مواضع نرم‌تر در قبال ایران و سخت‌تر در برابر اسرائیل هستند.»

بدون ایران مذاکرات سوریه نتیجه نمی‌دهد!

خبرگزاری «ای‌پی‌ای» نوشت، وزیر خارجه روسیه اظهار داشت: «با همکاری‌انمان از ترکیه و کشورهای حاشیه خلیج فارس صحبت کردم. آنها دومین نشست درباره سوریه را برگزار کردند که در آن اعراب، ترکیه و چند کشور غربی حضور داشتند.» «سرگئی لاوروف»، ادامه داد: «آنها اصرار دارند که روسیه، ایران و چین باید در این امر مشارکت داشته باشند.» وی با اشاره به نقش مذاکرات روند آستانه گفت: «اگر کسی واقعاً بخواهد روند قابل اعتماد و نتیجه محور را به جای تسویه حساب با دشمنان خود در خاک سوریه آغاز کند، ما آماده چنین گفت‌وگویی هستیم.» وزیر خارجه روسیه واشنگتن را در وخامت اوضاع مردم سوریه مقصر دانست و افزود: «واشنگتن که در واقع ثروتمندترین منطقه شمال شرقی سوریه را اشغال کرده بود و در رأس ائتلاف متحدان خود، فشار تحریمی بسیار جدی بر دمشق اعمال کرده بود، تاحد زیادی مقصر این وضعیت بود.»

انتخاب سخت! توافق کشنده!

وزیر امنیت عمومی رژیم صهیونی تهدید کرد که در صورت نهای شدن توافق آتش‌بس میان تل‌آویو و حماس، از کابینه نتانیاهو استعفا خواهد داد. «ایتمار بن گویر» اظهار داشت که توافق آتش‌بس میان رژیم صهیونی و حماس به آزادسازی صدها فلسطینی از زندان، بازگشت هزاران عضو حماس به شمال نوار غزه، و عقب‌نشینی نیروهای نظامی این رژیم از محور «نیتساریم» منجر می‌شود که به گفته او تهدیدات جدی علیه امنیت اشغالگران و ساکنان نوار غزه به همراه خواهد داشت. بن گویر با اشاره به پیامدهای احتمالی این توافق گفت: «این معامله نه تنها منجر به آزادی تمامی اسیران نمی‌شود بلکه باعث می‌شود سرنوشت سایر افرادی که در این معامله قرار نگرفته‌اند به مرگ محکوم شود.» وی افزود: «این تصمیم نه یک «انتخاب سخت» برای بازگرداندن اسیران، بلکه انتخابی خطرناک برای جان دیگر اسرائیلی‌هایی است که می‌بایست بهای سنگینی برای این تصمیم بپردازند.» وی تأکید کرد که «اسرائیل تجربه‌های گذشته از چنین معاملات مشابهی را به خوبی می‌داند و هیچ تضمینی برای عملی شدن وعده‌ها در توافقات آتی وجود ندارد.»

دوران قدرت ما به پایان رسیده است!

«جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی کاخ سفید در گفت‌وگو با نشریه آمریکایی «نیویورک تایمز» به آنچه «تصمیمات درست بایدن در حوزه سیاست خارجی» خواند، پرداخت و مدعی شد: «بایدن در تصمیم‌گیری‌های بزرگ موفق بود. آمریکا در جایگاه بهتری قرار دارد زیرا دیگر درگیر جنگی در افغانستان نیستیم.» دفاع سالیوان از تصمیم بایدن برای خروج از افغانستان در حالی است که بسیاری از تصمیم او و خروج مفتضحانه آمریکا از افغانستان انتقاد می‌کنند. او در ادامه گفت‌وگویی خود به پایان یافتن نظام تحت سلطه آمریکا اذعان کرد و گفت: «دوران پس از جنگ سرد به پایان رسیده است؛ دوره برتری آمریکا از دهه ۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰ به پایان رسیده است. قبل از روی کار آمدن دولت بایدن، دوران برتری آمریکا به پایان رسیده بود.»

اشتباه بزرگ اشغالگران!

«عبدالباری عطوان» تحلیلگر مسائل راهبردی منطقه در مقاله جدید خود در وبگاه اینترنتی «رأی‌الیوم» با اشاره به شکست ائتلاف سه جانبه آمریکا و رژیم صهیونیستی و انگلیس در توقف پشتیبانی غزه توسط یمنی‌ها نوشت که این یک دستاورد قهرمانانه اما این نکته تازه‌ای نیست و کسانی که با این کشور و اصالت ملت آن آشنایی داشته باشند؛ از این پیروزی‌ها زیاد سراغ دارند. این تحلیلگر مسائل راهبردی منطقه می‌افزاید که اشتباه اشغالگران صهیونیست این بود که تلاش کردند یمن را با وجود فاصله ۲۸۰۰ کیلومتری از فلسطین اشغالی به عرصه تقابل مستقیم تبدیل کنند و تلاش کنند رژیم‌های عربی را به دولت‌های حامی اشغالگری و تجاوز برای ایجاد خاورمیانه جدید طبق نقشه‌های رژیم صهیونیستی تغییر دهند. عطوان در پایان مقاله خود تصریح کرد: «یمن - هر اندازه که شدت حملات دشمن افزایش پیدا کند- تسلیم نخواهد شد. آنها در تاریخ ۱۲ هزار ساله خود چیزی با عنوان شکست یا تسلیم در سابقه تاریخی خود ندارند.»

◀ وزیر خارجه آمریکا از اینکه حماس در حال جذب اعضای جدید است، ابراز نگرانی کرد. «آنتونی بلینکن» گفت: «حماس تقریباً به اندازه نیروهایی که در جنگ غزه از دست داده نیروی جدید استخدام کرده است.»

◀ «آسوشیتدپرس» اعلام کرد که حدود ۲۰۰ نظامی صهیونیست نام‌های را امضا کرده‌اند؛ مبنی بر اینکه اگر کابینه رژیم صهیونی به ریاست «بنیامین نتانیاهو»، توافق آتش‌بس را امضا نکند، آنها خودشان جنگ را متوقف خواهند کرد. این خبرگزاری تأکید کرد: «نظامیان اسرائیلی که از جنگیدن در غزه امتناع می‌کنند، می‌گویند چیزهایی دیده و یا انجام داده‌اند که همه حد و مرزهای اخلاقی را رد کرده است. تعدادی از این نظامیان اعتراف کردند، دستور سوزاندن یا تخریب خانه‌هایی را در غزه داشته‌اند که عملاً هیچ تهدیدی از سوی این خانه‌ها علیه نیروهای اسرائیلی وجود نداشته است.»

◀ «محمدصادق عظیمی‌فر»، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی کشور از افزایش تولید روزانه بنزین در کشور خبر داد و گفت: «در دولت چهاردهم با چند طرح پالایشی مانند طرح ایزومریزاسیون پالایشگاه شیراز، واحد هیدروکراکر پالایشگاه آبادان و اصلاحات فرآیندی در پالایشگاه‌ها، ۱۰ میلیون لیتر به تولید بنزین و ۱۱ میلیون لیتر به تولید نفت‌گاز کشور افزوده شد.» بررسی آمار شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران نشان می‌دهد که میانگین تولید روزانه بنزین موتور در پنج ماهه نخست سال ۹۷.۵ میلیون لیتر بوده که این مقدار در آذرماه به‌صورت میانگین روزانه به ۱۰۷ میلیون لیتر رسیده است.

◀ «مهدی مجاهد» مسئول پیگیری‌های ویژه دفتر شهیدرئییسی با اشاره به هیاهوهای اخیر درباره الحاق به FATF گفت: FATF آنچنان تبدیل به شاخصی برای همه نشدن‌ها و نمی‌توانیم‌ها در تفکر دولتمردان وقت شده بود که در جلسه خصوصی که آقای ظریف در ۱۹ تیر ماه ۱۴۰۰ با رئیس جمهور منتخب وقت آیت الله رئیسی داشت، برای اینکه بگوید امکان عضویت در سازمان شانگهای برای ایران وجود ندارد، اینگونه استدلال می‌کرد که عضویت در شانگهای نیازمند پذیرش چندین معاهده برای جمهوری اسلامی ایران است که هر یک از این معاهدات به تنهایی از عضویت در FATF هم برای ایران سخت‌تر است.

◀ نخست وزیر کانادا امروز اعلام کرد: اگر دونالد ترامپ پس از ورود به کاخ سفید در بیستم ژانویه اقدام به اعمال تعرفه‌های ۲۵ درصدی گمرکی علیه کالاهای کانادایی کند، اوتواو نیز به این مسئله واکنش نشان خواهد داد.

◀ «جاستین ترو دو»، با اشاره به سخنان ترامپ درباره این موضوع که کانادا یکی از ایالت‌های آمریکاست، گفت: مردم کانادا باید لفاظی‌های ترامپ را جدی بگیرند. این تصور که کانادا به یکی از ایالت‌های آمریکا تبدیل شود هرگز رخ نخواهد داد. مردم ما به ملیت و هویت خود افتخار می‌کنند.